

Woensdag 16 oktober 2019

Rondetafelgesprek vaste commissie LNV < Hoe verder na het PAS debacle? >

Wösten juridisch advies

Ondergetekende is sinds 1999 opgetreden in ca. 400 beroepsprocedures bij de Raad van State over vergunningverlening voor ammoniakdeposities vanwege veehouderij. Daarmee is een unieke expertise opgedaan van 20 jaar overheidsbeleidsvoering op het onderdeel ammoniakreductie in de veehouderij. U kunt de rechterlijke uitspraken waarin ondergetekende optrad terugvinden op de website van de Raad van State met de zoekterm 'Wösten', en die (ca. 350) treffers verder beperken tot 'natuurbescherming' (zie rechtsonder webpagina, scrollen in kadertje 'rechtsgebied').

Proefballonnetjes

In de afgelopen twintig jaar zijn alle politieke proefballonnetjes van de afgelopen weken al aan de beurt geweest, ten koste van vele miljarden Euro's verspild belastinggeld.

1. Minder natuur? Stikstofgevoelige natuur buiten Natura 2000 zones

Met de Interimwet Ammoniak en Veehouderij (1994) waren vrijwel alle stikstofgevoelige natuurpercelen wettelijk beschermd. En dat is volkomen terecht, om de simpele reden dat stikstofgevoelige natuur uiteraard niet enkel in Natura 2000 zones voorkomt. Ik noem u als mijn waarneming dat de veehouderijlobby al meer dan twintig jaar een politieke guerrilla voert om de wettelijke bescherming van natuurgebieden steeds verder ontmanteld te krijgen, en daar in de afgelopen 20 jaar ook ernstig verontrustende successen in behaald. Het openbaar bestuur toont al 20 jaar geen ruggegraat als het om natuurbeleid gaat. De Wet Ammoniak en Veehouderij (2002) is weinig meer dan een schim van de wettelijke bescherming die de IAV eerder nog aan stikstofgevoelige natuur bood. Buiten de Natura 2000 zones geniet stikstofgevoelige natuur nauwelijks nog bescherming, terwijl ook voor die natuur bescherming ecologisch bitter noodzakelijk is.

De veehouderijlobby loopt vandaag tegen haar lobbygrenzen aan, nu het nog verder uitkleden van de wettelijke bescherming niet meer in Den Haag of op het provinciehuis geregeld kan worden omdat het Europees wetgeving betreft. Ondertussen geldt : natuurgebieden buiten Natura 2000 zones schreeuwen om herstel van de wettelijke bescherming.

2. (Duitse) drempelwaarden, herhaling van zetten uit 2007

Het proefballonnetje van een fors hogere drempelwaarde is al decennia oud, en ook al bij herhaling door de rechter beoordeeld.

U wordt herinnerd aan het beleidskader van LNV-Minister Verburg uit 2007 'Toetsingskader ammoniak en Natura 2000'. Inzet was om alle bedrijfsdeposities lager dan 5% van de Kritische Depositiewaarde (KD-waarde) vergunningvrij te verklaren. Dit is doodsimpel een variant op de in Duitsland gehanteerde drempelwaarde van ruim 7 mol. Dit is (ook) doodsimpel onhoudbaar aangezien met die drempelwaarde een geweldig groot aantal bedrijfsactiviteiten vrij spel zou geven voor wat betreft de stikstofemissies wordt geboden, en het onmogelijk is die effecten als natuurpositief aan te merken. De rechter kon daarom niets anders doen dat dit als onwettig aan te merken. De problematiek in Nederland is een andere dan in Duitsland.

Zie:

ABRS, 26 maart 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BC8469

ABRS, 2 juni 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BD3576

Ook toen was er een boel politiek kabaal, en leven we vandaag met de zoveelste politieke déjà vu, maar toen enkel nog beperkt tot veehouderij.

Zie Kamerbrief 30.654, nr. 47.

3. De zoveelste politieke déjà vu, 2007/ 1993

Bijgevoegd treft u aan een artikel in dagblad TROUW uit 1993 (!)

2019 is niet enkel een herhaling van 2007, maar 2007 is ook een herhaling van 1993.

4. Saneren piekbelasters rond Natura 2000 zones, Reconstructiewet (2002)

Er zijn miljarden Euro's belastinggeld besteed aan de provinciale reconstructieplannen met als doel om piekbelasters rond Natura 2000 gebieden gesaneerd te krijgen. Ter herinnering: de Tweede Kamer heeft zich destijds uitvoerig met de Reconstructiewet bemoeid. Ter illustratie: enkel voor provincie Limburg wordt in het evaluatierapport 940 miljoen Euro genoemd.

De Reconstructiewet heeft het buitengebied van half Nederland geweldig op zijn kop heeft gezet door het planologisch opnieuw in te delen in extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden (de beruchte LOG's). Aan het einde van de (beleids)rit heeft het hoofdzakelijk schaalvergroting, nog meer bulkproductie, disfunctionerende luchtwassers, kortom heeft megastallen opgeleverd. Opgedrongen aan bewoners in die LOG's die niet wisten wat hen overkwam, omdat hen niets was verteld en talloze burgers ernstig in de (woon)problemen heeft gebracht. Van het uitplaatsen van veehouderij rond Natura 2000 zones is weinig terecht gekomen. Het extensiveringsbeleid hoofdzakelijk een mislukking. De reconstructieplannen zijn allemaal een stille dood gestorven. Dit is nog geen 10 jaar geleden gebeurd. Dat andere beleidsdrama als het over veehouderijregulering gaat. Zie de provinciale evaluaties van de reconstructieplannen, die overigens enkel nog met moeite op internet zijn te vinden. Of zie "LOG BOEK, Landbouwontwikkelingsgebieden in beeld" van de Dienst Landelijk Gebied van mei 2010.

Vooraf aan het PAS debacle ging het Reconstructiewet debacle.

Ten koste van miljarden gemeenschapsgeld.

5. Naïef geloof in milieutechniek

Vandaag worden alle reële emissiereductietechnieken al ingezet. Als werkelijk nog serieuze reductietechnieken beschikbaar zouden zijn geweest, dan waren die al lang ingezet. Anno 2019 nog geloven dat serieuze emissiereductie met milieutechnieken gerealiseerd kunnen worden moet als volstrekt naïef terzijde worden geschoven. Het is erger: effect van milieutechnieken worden zelfs ernstig overschat. Zie de combi luchtwasser-affaire (Rijkscommissie Biesheuvel).

Veel extra milieuwinst van milieutechniek verwachten is niets meer dan een luchtkasteel.

6. Toegenomen milieuregeldruk veehouderij: een fabel

Zie publicatie "Veehouderij, Milieubeleid en Regeldruk" in vaktijdschrift Agrarisch Recht uit 2009.

Enquête beleidsfalen

Na 40 jaar reductiebeleid en talloze verspilde miljarden aan belastinggeld is een diepgaande enquête noodzakelijk naar de effectiviteit van het gevoerde beleid. Wat is de oorzaak van dit keer op keer falende beleid? Zonder die kennis dreigt (de zoveelste) herhaling van zetten, en dienen we definitief afscheid te nemen van de Hollandse duinen en de Gelderse en Drentse heidevelden.

Mr. V. Wösten